

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 124.Feliról szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewhy-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket díjazás szerint közlünk

Karácsony.

Makó, dec. 24.

Eljött, újra itt van. Az emberiség ünnepi díszit ölt. Nagy tornyu templomokban felzug a zsolozsma, komoly arcu tömeg földig borulva halk imákat zsong s magas boltívek alján rekedt hangu papok vontatott szava át meg át reing: — *Ave Jézus Krisztus!*

Jézus születésének emlékűnnepe van.

Az égből földre szállt a Jézus. Magával hozta, ami itt hiányzott, a — *szereketet*. Hirdette, tanította, hogy egyedül a szeretet az, ami az embereket megváltja s boldogítja.

Aztán elküldötte tanítványait, az apostolokat: menjete el, tanítsatok minden népeket arra, amit Jézus parancsol: *szerekd felebarátodat!*

Jézus tanítványai pedig elszéledtek a földön s hirdették urok tanítását: „*szerekd felebarátodat.*”

Hirdették mindazt, ami e parancsban van.

„Boldogok az alázatosok.”

„Boldogok, akik éheznek és szomjuhozzák az igazságot.”

„Boldogok az irgalmasok.”

„Boldogok, akiknek szive tiszta.”

„Boldogok a békességre igyekezők.”

„Valamit akartok, hogy cselekedjenek az emberek ti veletek, azont cselekedjetek ti is azokkal.”

„Órizzetek magatokat a hamis prófétáktól, kik hozzátok jönek juhoknak ruhájokban, de belől ragadozó farkasok.”

Az emberek hallották az apostolok által Jézus tanításait, de — *nem hallgattak rá*. Mert „megkövéredett a népnek szive és füleikkel nehezen hallottak és szemeiket bezárlották, hogy valami módon ne lássanak szemeikkel és szivükkel ne értsenek és meg ne térjenek.”

Jézus, aki a szeretettel való megváltást hirdette, kereszthalált szenvedett e tanításáért.

Az emberiség évről-évre ünnepli emlékezetét. Hozsánnát s halleluját zeng születése évfordulóján s fekete gyászt ölt — Nagypénteken.

A Jézus tanításait pedig senkise fogta fel. Szent igéit elsodorta a szél s

a magvak visszapatogtak az emberek lelkéről és a feneketlen mély tengerbe hullottak.

Alázatosság, igazságosság, irgalmasság, tisztaszínűség, békességre törekvés és szeretet nincs sehol. Nem is volt azóta, amióta itt járt a Jézus.

Pöffszkedéssel, igazságtalansággal, irgalmatlansággal, békétlenséggel, rosszsziűséggel és rosszcselekedettel van az ember emberi felebarátjához.

Ezrek, százezrek fognak fegyvert s vadállatok gyanánt rohannak ezek százezrek ellen s kegyetlen, kínzó harcban ölik, gyilkolják egymást a — Jézus nevében.

A hamis próféták, a ragadozó farkasok üvöltéseire hallgat a világ.

A mindent átfogó szeretet boldogító melegsége helyett az irító gyűlölet, az eszeveszett kegyetlen szenvedély lobogó lángja árad szét a földön.

Nem testvére, nem felebarátja ember az embernek, hanem ellensége itt mindenki, mindenkinek.

Az emberek felett való hatalmat undok képmitatók, gonosz farizeusok bitorolják, akik „elhaogyják a törvényt, az ítéletet, az irgalmasságot és tökéletességet.”

Mondotta a Jézus: „Az ég és a föld elmulnak, az én beszédeim pedig semmikép el nem mulnak.”

Karácsony ünnepén a templomokat zsufolásig megtöltő tömegben ott jár a Jézus s beszélni próbál az emberekhez, hogy megtanítsa még egyszer őket a Krisztus egyetien, igaz vallására, a *szerektetre*. Am a tömeg nem akar látni, nem akar hallani. A Jézus születését ünnepli anélkül, hogy gondolna Jézusra és még inkább — tanításaira.

De a buzgó hangu orgona végakkordot fu, a pap kimért, rideg hangja elmondja az áment, a tömeg elhagyja a templom csarnokát.

Ujra elmulik a rövid két napos Karácsony s elmulik vele a — Jézus beszéde. Az, amely két ezer év előtt azt tanította volt: *szerekd felebarátodat.*

Nagyon régen volt.

Dr. Kiss Pál.

A béke karácsonya.

A londoni tárgyalások eredményre vezetnek.

Bajban van Oroszország. — A Prohászka ügy kedvező elintézése. — Mit követelnek Törökországtól.

Komolyan lehet bizni a békében.

Szent karácsonynak szent fénye óh de megtanultuk mostani világosságod és meleged mit jelent! Atéltük egy megváltandó világnak lelkét. Atéltük minden komor sötétségét, aggodalmát és szorongatását.

Láttuk fiainknak, az erőseknek, bátraknak elvonulását és nem tudtuk, hová viszik homlokukon anyjuk könnyes csókját. Éreztük, hogy egy világ kezd megmozdulni a lábunk alatt és félelmetes erők sodorják, taszítják: ki tudja hová?

De kigyulad a karácsony gyeritya fénye és mintha egy nehéz, komor álomból ébrednénk. Oszolnak az ijesztő képek a sok félelmetes fenyegető moraj belésimul egy édes, meleg, dallamos cseugyűszóba.

Légy üdvöz áldott megváltó karácsony mostan mindenki megért téged.

Eredményesek lesznek a béketárgyalások.

Az egyik békedelegátus a tegnapi ülés után a következőket mondta: Nem állítom, hogy már minden rendben van, de emberi számítás szerint Londonban a békét meg fogjuk kötni és a háboru befejezettnek tekinthető. A helyzet szombat óta száz százalékkal javult. Ennek a kedvező helyzetnek oka elsősorban az osztrák és magyar-szerb kérdés szenzációs elintézése. A törökök halogató politikát követtek és számítottak osztrák-magyar-szerb háborura. Ez a reményük meghiusult és a hatalmak most teljesen egyetértének. A törökök most belátják, hogy haloga-

tásukkal semmit nem nyerhetnek és ezért engedni fognak.

Oroszország bajban.

A külpolitikai mozgalmak közt elsőrangú fontossága az, hogy Oroszország Kína ellen mozgósít.

Most már körülbelül tisztában lehet a világ azzal, hogy miért tanúsított engedékenységet Oroszország és vele kapcsolatban Szerbia és a reunion az osztrák-magyar állásponttal szemben. Mert míg a balkáni kérdésben sakkban akarta tartani Európát, addig a mongolokkal megegyezett a mongol függetlenség dolgában és készült a Kínával való háborura.

A Prohászka ügy kedvező elintézése.

A sok port fölvert konzuli ügy végleges elintézéséről számolhatunk be. A Pasicis által önként felajánlott elégtétel az lesz, hogy mihelyt Prohászka és Tahy konzuljátuk prizreni, illetőleg mitrovicai állomáshelyükre visszatérnek, a konzulátusi épületekre fölhúzzák a lobogót, a mit egy tiszt vezetése alatt álló szerb katonai csapat katonai tisztelegéssel fog köszönteni.

Mit követelnek Törökországtól.

A balkáni megbízottak előterjesztették a békefeltételek lényeges pontjait, amelyek a következők:

1. Törökország mondjon le arról a területről, amely a Márványtenger partján fekvő Rodostó és a Fekete-tenger partján lezó Malabrai-öböl összekötő vonaltól nyugatra fekszik és a Gallipoli félszi-

Akar ingyen

egy finom öltönyt vagy télikabátot.

Ha igen, könnyen elérheti ha ruhaszükségletét

Gera Mihály versenyszabónál

Makó, Megyeház utca 8. szám. — — Kozma-féle ház.)

szerez be, aki 100 rendelője között egy finom férfi öltönyt és egy télikabátot sorsol ki teljesen ingyen.

November 3-ikától kezdve minden rendelő, aki legalább 30 koronás rendelést tesz, kap egy Szerencse-szelvényt s amint 100 szelvény ki lesz adva: előzetes közhírtétel után, hatósági e lenörzés mellett kisorsolja a két — 60—60 K értékű — nyereményt.

Ezen kedvezmény dacára árai mesés olcsók: Egy finom férfiöltönyt, felöltőt, télikabátot már 30 kor.-tól, remek völegényi ruhát 40

koronától kezdve készit elegáns szabással a legfinomabban kidolgozva.

Tehát kockázat nincs! A tühetellen drágaság mellett is mesés olcsón szerezheti be ruhaszükségletét és szerencse esetén egy öltönyt vagy télikabátot nyer teljesen ingyen.

Elismert legjobb magyar szabóság

Dus választék a legfinomabb angol és honi szövetekből.

getet kizárja. Ebbe a határba bele van értve Albánia is. Ezen ország sorsa fölött azonban a döntés a hatalmak számára tartatik fenn.

2. Mondjon le Törökország az Egei-tengeren lévő szigetekről.

3. Mondjon le Törökország Krétára vonatkozólag minden igényéről.

Komolyan lehet hinni a békeben.

Az a tény, hogy a szövetséges államok végre előterjesztették követeléseiket, nagyon kedvező fel és jelentékenyen előbbre viszi a béke ügyét, habár mindenki tisztában van azzal, hogy még sok makacs alkudozás lesz és hogy a tárgyalást még többször meg fogják szakítani, de lehetetlennek látszik, hogy a béke reménye meg ne valósuljon. A föltételek a törökökre nézve nagyon szigorúak, de ennek ellenére remélik, hogy a felek a hatalmak közbelépése nélkül meg fognak egyezni.

Makó karácsonyi ajándéka.

Alapos reményünk van, hogy megkapjuk a törvényszéket.

Makó városának kellemes karácsonya van ez idén. Ha lehet hinni a híreknek, akkor kilátásunk arra nézve, hogy a törvényszék Makó városa megkapja, erősen megnövekedtek.

Igaz, hogy a mult keserű csóvásai megantitottak bennünket arra, hogy fejszólva fogadjuk a makói törvényszék visszaállításáról szóló híreket. Még nem fejeztük el, midőn Günther akkori igazságügyminiszter betérte a makói törvényszék visszaállításáról szóló törvényjavaslatot, akkor azt hittük, hogy a jövő évben már állni fog a makói törvényszék épülete. Sajnos, csalódtunk.

Azóta jó három esztendeje telt el minden remény nélkül, most Galambos Ignác dr. buzgókodott a törvényszék visszaállítás ügyében, következő feliratot intézte Návay Lajos dr. Glattfelder Gyula csanádi püspökhöz, Csenoh János hercegprimáshoz, Justh Gyulához, Návay Tamáshoz és Hervey Istvánhoz.

Makó város közönségének régi óhaja, hogy az 1876-dik évben megszüntetett kir. Törvényszék visszaállíttassék. E célból több ízben feliratot intézett a magas kormányhoz és ismételtén is küldöitség útján szorgalmazta a kir. Törvényszék visszaállítását.

Feliratainkban kifejeztük indokainkat méltányolva, a megélőző kormányok valamint a mostani is nemcsak ígéretet tette a kir. Törvényszék visszaállítására, de sőt az 1909-dik év tavaszán törvényjavaslatot is nyújtott be a törvényhozáshoz ez iránt, hogy a tulzsfolt szegedi kir. Törvényszék decentralizálásával, Csanádvármegyére kiterjedő joghatósággal, ennek székhelyén, Makón kir. Törvényszék felállításuk illetve visszaállításuk.

Korábbi változás miatt a törvényjavaslat törvényerőre nem emelkedhetett és a törvényszék felállításának kérdése a polgári törvénykezési rendtartás megalkotásáig elhalasztatott.

Miután a polgári perrendtartásról szóló törvény megalkotott s annak életbe léptetése a legközelebbi jövő-

ben várható, elérkezett ideje annak, hogy törvényszékünk visszaállítását a magas kormánytól újból kérelmezzük és legerélyesebben szorgalmazzuk.

Ismerve Méltóságodnak városunk fejlődése, haladása s boldogulása iránti nemes jó akaratát és tett ígéretében is bizva s ezáltal felbátorítva a legtszeteletteljesebben kérem kir. Törvényszékünk visszaállítását a magas kormánytól s különösen az igazságügyminiszter Ur ó Exellentiajánal szorgalmazni s annak visszaállítására iránt minden lehető megtenni kegyeskedjék.

Városom polgársága soha sem muló hálájával igyekszik viszozni mindazon akaratú fáradozásait, amelyeket érdekében eddig is tenni kegyes volt törvényszékünk visszaállítására körül ezután is tenni kegyes leend.

Tiszteletteljesen megjegyzem, hogy városom a kir. Törvényszék visszaállításának lehetővé tétele czéljából a föle telhető áldozatra is késő, a miért is de még a közönség megnyugtatósa czéljából is, felelte kívánatos volna ha az ez iránti tárgyalások foganatba vétele mielőbb elrendeltetnék.

Legmélyebb tisztelettel
Galambos Ignác.
polgármester.

A polgármester feliratára ma érkezett meg az első s legértekebb válasz. Návay Lajos dr., Csanádvármegye ó kiváló szűlőte, ki nem szűnt meg egy percre sem Makó város érdekeiért küzdeni, levelet küldött a polgármesterhez, melyben alapos reményének ad kifejezést, hogy Makó városa végre hozzájut jogos óhajának teljesedéséhez. Návay Lajos levele következően hangzik:

Igen tiszteit Polgármester ur!

Nagybecsű megkeresésük folytán kedves kötelességemnek ismerem, hogy illetékes helyen érdeklődjem Makóvárosa törvényszéke iránt? Örömmel tudathatom, hogy az Igazságügyi Miniszter ur ó Exellentiajánát a legjobb indulattal találkoztam, ugy, hogy alapos reményünk lehet arra nézve, hogy a város, illetve a vármegye érdekeit oly közlő érdeklő kérdésben már a közel jövőben egy kedvező döntéssel fogunk találkozni.

Bár mindenkor szerencsémnek fogom ismerni, ha Makóváros fejlődésének valamiképp szolgáltatára lehetek, még sem hallgatok el, hogy a törvényszék kérdésében elérendő siker is elsősorban annak a férfinak javára lesz irandó ki mint Just Gyula képviselő ur évek óta odaadással fáradozott azon, hogy Makóváros közönségének ó jogos óhaja teljesedésbe menjen.

Remélve, hogy a messze jövő alkalmat fog szolgálni arra, hogy egy már "pozitív", kedvező választ adhassak — maradtam igaz tisztelettel kész hive Návay Lajos sk.

Návay e levele kétséget kizáró módon bizonyít a jóindulat mellett, melyét Makóvárosa csak hálás lehet s ha Makóvárosa megkapja a törvényszéket ugy Justh Gyula mellett büszke lehet Návay Lajos arra, hogy azó hathatós közreműködése is hozzá járul ahhoz, hogy Makó régi óhaja teljesedésbe menjen.

A felfüggesztett adótanácsos ügye.

Makóváros tanácsának javaslata

Sonkovics János adótanácsnok ügyével ma foglalkozott Makó város tanácsa. Makó város képviselőtestülete ugyanis hétfőn rendkívüli ülést tart e tárgyban és ezért a tanács javaslattal látta el az alispán felfüggesztő határozatát s pedig olyképpen, hogy javasolta a felfüggesztő határozat tudomásul vételét, egyben javasolja, hogy Sonkovics adótanácsos helyettesítésével Vajda István főpénztárost, ennek helyettesítésével Almásy Gyula főpénztári ellenőrt, Almásy helyettesítésével Antal Miklós adópénztári ellenőrt, végül ennek helyettesítésével pedig Kókonyessy János adóügyi fogalmazót bizza meg a képviselőtestület.

Makó város képviselőtestülete bizonyára el fogja fogadni a javaslatot. Most már csak egy dolog ismeretlen előttünk s ez Sonkovics János ó delno. Az adóügyi tanácsos szavát még nem hallottuk ez ügyben, pedig bizonyára neki is lesz mondani valója ebben a dologban s ez a mondani való talán nem is lesz érdektelen s rá fog világítani ennek az ügynek a hatterére is.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár Dec. 25. Római kath. Ádám Gör. kath. Dec 11. Dániel Nap két 7 óra 48 percek ny. szik 4 óra 9 percek.

Időjárás. A budapesti meteorológiai tisztségnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Lényegtelen hőváltozás és helyenkint csapadék várható. Sürgönyprognózis: Enyne elvételre csapadék. Dombómerséklet: 3 ó Gaius.

— A mi multságunk. Makó város közönsége még aligha gyönyörködött oly pompás művészestélyben, mint a milyet a makói újságírók rendeznek január hó 4-ikén a Korona-szálló összes termében. A nagyszerű művészestély, mely messze felélemezkedik a sablonos hangversenyeken, egyike lesz a legfényesebb multságoknak, mely valaha Makón lezajlott. A legkiválóbb művészek és művésznők a legnagyobb készséggel ígérték meg részvételüket s a szegedi újságíró gárda is derekasan kiveszi a részét az estély sikeréből. A fényes művészestélyt reggeig tartó táncmultság fogja követni. Ilyen érdekes dolog az is, hogy az összes makói cigányzenekarok is résztvesznek az estélyen s mindahárom zenekar egyesítve fogja megnyitni ezt a nagyszerű multságot. A fényes estélyre szóló meghívókat a napokban fogják szétküldeni s a mi derék közönségünk, melynek mi napról-napra szolgálatában állunk, bizonyára igen szép számmal fog megjelenni ezen az estélyen, ezzel is kimutaitva őszinte és igaz rokonszenvét a makói újságírási iránt, amelyet ép a makói közönség szeretete és becsülése fejlesztett és erősített meg.

— Karácsonyi istentiszteletek a reformátusoknál. Karácsony ünnepén mindkét református templomban az ünnep mindkét napján az urnak asztala is megterítették. Az istentiszteletek pedig a következő sorrendben lesznek megtartva: Szerdán délelőtt 9 órakor belvárosban Nagy Károly lelkész prédikál és ifj. Nagy Károly segédlelkész ágendázik; újvárosban ugyanekkor Bereckey László lelkész prédikál és Dércy Imre ágendázik. Délután 2 órakor újvárosban Dércy Imre, belvárosban ifj. Nagy Károly prédikálnak. Ünnep más napján belvárosban prédikál ifj. Nagy Károly, újvárosban Dércy Imre segédlelkész, míg belvárosban Nagy Károly, újvárosban Bereckey László ágendázik. Délután 2 órakor belvárosban ifj. Nagy Károly, újvárosban Dércy Imre prédikál.

— Meghalt a torngai jegyző. Tragikus halálesetről ad hírt torngyai tudósítónk. Hamata János Tornya község jegyzője, ma reggel egy hónapi kínos szenvedés után meghalt. Az elhunyt jegyző, mindössze egy év óta működik Tornya községben. Az előtt Mezőhegyesen volt segédjegyző. Igen pontos rendszerező, mint a hivatalnok volt. Gyomorfekélyben szenvedett s ez vitte a sírba a derék rokoriszszemes jegyzőt. Halála széles körben, mely részvétet keltett.

— Doktorrá avatás. Igen kiváló földinket avatták tegnap doktorrá a budapesti tudomány egyetemen. Az új orvosdoktor Iványi Andor, aki két évet töltött a berlini orvosgyetemen. Az új orvosdoktor tanulmányait a külföldi egyetemen fogja folytatni a világhírű orvostanárkörd oldala mellett. A doktorrá avatásba mi is melegen üdvözljük a fiatal tudóst.

— Felebbezés. A mikor a multkoriban megsemmisítette a közigazgatási bíróság Strebovszky Jánosnak alszámvevővé való megválasztását, a városi képviselőtestület arra az álláspontra helyezkedett, hogy ezen ítélet folytán Magori Lajosnak számgyakornokká történt megválasztása is érvénytelen, mert Strebovszkyt erről az állásról léptették elő. Ezért határozatilag meg is semmisítette a Magori választását. Ez ellen a határozat ellen most Szentpéteri Pál városi képviselő felebbezést adott be, azt vitatván, hogy Magorinak élethossziglanra történt megválasztása független attól, hogy Strebovszkyt meghagyták-e vagy nem a hivatalában. — A miben a felebbezőnek igazsága is van.

— A makói közönség nélkülözhetetlen könyve. E napokban fogja elhagyni a sajtót Darvas Gyula kiváló hírlapíró társunk könyve a Csanádvármegyei telefon mutató és kalauz. Ez a könyv nélkülözhetetlen minden makói kereskedőre, iparosra sőt magános emberre is. Oly sok fontos tudnivalót tartalmaz e könyv, amelyre a mindennapi életben szükség van s amelyeket az ember, ha tudni megkímélheti magát sok-sok kellemetlenségtől s bosszúságtól. A mi szükséges tudnivalót csak elképzelni tud az ember, azt mind megtalálja ebben a kitűnő könyvben, melynek ára, hasznát s sokoldalúságát tekintve igazán nevetséges-

A közeledő ünnepekre

legjobb borok, mindennemű pálinkák, rumok és lipuerök valamint a legjobb kőbányai sörök szerezhetőek be

Iritz Sámuel özv. cégnél M A K Ó.

sen csekély árban lesz megállapítva.

— **Meghalt a volt polgármester özvegye.** Özvegy Széll Györgyné Andrássy Anna az éjjei 83 éves korában elhalálozott. Az elhunyt urinó Széll György makói néhai polgármesterének özvegye volt. Férje halála után Makó városa évi 400 korona kedvdíjban részesítette az özvegyasszonyt, aki férje halála óta folyton betegeskedett, míg aztán ma szenvedéseitől megváltozta a halál. Temetését Makó városában rendezte s e célból Bán Zsigmond javaslatára 200 koronát utalványozott Makó városa tanácsa.

— **A varróleányok báljáról.** Igen kedves mulatság lesz most Szilveszter este. A makói varróleányok fényes táncmulatságot rendeznek a Korona szálló emeleti termében. A mulatság igen fényesnek ígérkezik s a tiszta jóvedelem igen nemes célt szolgál. A pompás mulatságra most becsátották ki a meghívókat, aki véletlenségből nem kapott volna s arra igényt tart, azt ezután is meghívja a rendezőbizottság.

— **A kunágotai paraszt meg az adókönyv.** Horváth Antal kunágotai parasztagazda sehogysem tudott belenyugodni abba, hogy barmennyire nem fizeti is az adót, az csaknem akar kevesebb lenni. Gondolt egyet és egy csendes tavaszi délutánon kikereste a láda fiából az adókönyvecskét. Penna után nyult és szigorú elhatározással a befizetési öt korona adóhoz még egy csinos tízes kanyarított. A hamisítást könnyű volt megismerni Bár Horváth uram egy darabig tagadni próbálta a tuppisságot, de miután az adó-emberek mind ellene vallottak megtört és beismerte, hogy meghamisította az adókönyvet. A szegedi törvényszék büntetésnek találta Horváthot és közokirathamisítás vétségéért két hónapi fogságra ítélte.

— **Tombola estély a Korona-kávéházban.** Karácsony ünnepének másodnapján csütörtökön este nagyszabású Tombola estélyt rendez. Az estélynek tiszta jóvedelme a behívott katonák hátramaradtjai javára lesz fordítva.

— **Talált pénz a rendőrségen.** Hát bizony ez ritka dolog, hogy a mai pénzügy világban meg valaki azt a kis pénzt is elveszítse amije van. Pedig most úgy történt, mert a rendőrség hivatalosan közli velünk, hogy nagyobb összegű talált pénzt hoznak a rendőrségen. Jogos tulajdonosa jelentkezhetik érte.

— **Szilveszter estély.** A makói társadalmi egyesület a szokásos módon ez évben is megtartja Szilveszter estélyét, programot közölni fogja a rendezésről.

— **A Lloyd Hitelvédő Egyesület** Budapestben, amely eddig is lelkiismeretes információt alapján, ugy pénzügyi, valamint a kereskedelmi világban széleskörű népszerűséget szerzett, legújabb hatáskörét kibővítette és pedig számlák, váltók és egyéb értékeknek az ország bármely részében való incassálásával az összegek csekélységére való tekintet nélkül. A tranzakció osztály, képes követelések behajtásával, valamint moratoriumok és egyezségek keresztül vitelével foglalkozik. Ezen egyesület vállalkozik az egyezség quotáknak készpénzben való előlegzésére, amely mellett egyezségek sikeres és gyors keresztül vitelét biztosítja.

— **Meghívó.** A Makói Gazdasági Egyesület 1912. december 26-án, karácsony másodnapján a Korona emeleti nagytermében saját helyiségében részben a behívott póttartalékosok családjaik segélyezésére, a szokásos beépési díjak mellett táncvigalmat rendez, amelyre az egyesület

tagjait, valamint azokat, akikkel más alkalommal meghívóval hívták meg, ezúttal hívja meg az **Elnökség.**

— **Táncanfolyam.** Tisztelettel értesitem a tánc kedvelő fiatalokat, hogy Tánciskolám II-ik szezonja 1913. évi január hó 4-én veszi kezdetét, melyre beiratkozni bármikor lehet Barcsai-utcai házamban. Tándíj 8 korona. Érdeky József okl. táncitanító.

— **Nagy tombola-estély** a Korzó-kávéházban e hó 25-én, Karácsony első napján este a mozi után. Szébbnél-szebb s értékesebbél értékesebb tárgyak lesznek kiarsolva. Ugyant csak a Korzóban az ünnepek alatt frissen esapolt Szalvátor maláta barna sör!

— **Nükedvelői előadás.** Fényesnek ígérkező műkedvelői előadást rendez a makói V. kerületi Polgári Társaság (Munkácsy-utca 8. sz. a.) az 1913. évi január hó 1. napján este 8 órakor. Színre kerül Lukácsy Sándor 3 fejezetű eredeti népszínműve, a „Vereshajó”. Az előadás sikerét a szereplők ambíciója és a rendezőség fáradhatatlan buzgalma biztosítja. Helyárak: I. hely 1 korona 60 fillér, II. hely 1 korona 20 fillér, III. hely 1 korona, alólóhely 80 fillér. Jegyek a táncmulatságra is érvényesek. Jegyek a kör helyiségében előre váltathatók és este a pénztárnál.

— **Meghívó.** A makói független évi 48-as I-ső olvasókör december 26-án azaz karácsony másnapján és 1913. január 1-ső napján részben a behívott póttartalékosok családjaik segélyezésére saját tánctermében táncmulatságot tart.

Karácsonyra csak a milliószor bevált Dr. Oetker-féle vények szerint készítsük süteményeinket, amelyek minden életmiserületben vagy egyenesen Dr. Oetker A-tól (Baden-Wien) kaphatók ingyen és bérmentve. Finom karácsonytára való sütemény, karácsonyi kalács, vanília sütemény, mézkalács, továbbá kuglóf, stb. Dr. Oetker vényei szerint és Dr. Oetker sütőporával igen könnyen készíthetők. Mindezek a sütemények igen finom ízűek, könnyen emészthetők és különösen gyermekek számára ajánlatosak. Emellett ezeket a süteményeket minden háziasszony — anya, szakácsnő — saját süteményében a legrövidebb idő alatt elkészítheti. A sok ezer elismerőlevél ökebben szól mint minden ajánlás.

— **Az Uránia színház legközelebbi előadásait** szerdán és csütörtökön fogja tartani. Az ünnepeiségből ő is ki akarja venni a részét s éppen ezért mindkét nap más- és más műsorról fogja szórakoztatni a közönséget. Míg szerdán a Hálál önkentesei s a Balkán háború eddig megjelent leghosszabb része lesz az, ami a közönség figyelmét le fogja kötni, addig csütörtökön a Buvár c. szenzációs dráma és Pali és Vilike mókái fogják a figyelmet ébren tartani. Nem mulaszthatjuk el, hogy a közönség érdeklődését már ezután is felhívjuk. Műsort mindenki ingyen fog kapni.

— **Férjhez menne két elegáns megjelenésű vagyonos fiatal ur-hölgy, de férjet csak azon úri emberek közül fognak választani, akik megfelelő finomságuk és eleganciájukról azzal adnak tanúbizonyságot, hogy minél gyakrabban megfordulnak a CSILLAG-drogeriában.**

— **Az építőmunkások bálja.** A makói szervezett ács és kőműves munkások 1913. évi január hó 1-én, azaz újév napján a Korona-szálló emeleti dísztermében Kolompár Béla zenekara közreműködésével saját könyvtáruk javára zártkörű táncmulatságot rendeznek, melyre a t. közönséget ez uton is meghívják. Belépti-díj szemé-

lyenként 1-20 ficsaládjegy 3 korona. Kezdeté este 8 órakor.

— **Anyakönyvi hírek.** Házasságra jelentkezett. Santa István József Viktóriával. Házasságot kötött. Weisz Bernát Véber Léával. Elhaltak. Faur János 85 éves, Kardos István 20 napos, Csertus Lúdia Erdei Andrásné 46 éves, Andrássy Anna özv. Széll Györgyné 83 éves korában.

Egy makói cigányprimás hirtelen halála.

Meghalt muzsikálás közben.

Tragikus halállal mult ki egy makói cigányprimás. Tegnap este, mikor bandáját tanította, hogy a karácsonyi ünnepek alkalmával jól betanított bandájával működjen az általa látogatott vendéglőkben, hirtelen rosszul lett, lefordult a székről s meghalt. Mire az orvosi segítség megérkezett, a szegény primás halot volt. A tragikus halálesetről tudósításunk a következő:

Úrge Lajos makói cigányprimást sokan ismerték Makón. Nem ugyan az úri népség, hanem inkább a külső városi lakosság kedvelt primása volt Úrge Lajos. Hat-nyolc tagú bandájával leginkább a Buzaféle ludpiactéri korcsmában játszott. Olyan hatodrangu volt a bandája szegény Úrgeékkel amellyel épp hogy megkereste a mindennapra valót.

Tegnap Úrge beakarta tanítani bandáját új darabokra. Elakart készíteni a karácsonyra. Maga köré gyűjtötte bandáját s épp elakarta kezdeni a muzsikálást, midőn egyszerre elsápadt, lebukott a székről. Társai odasiettek, azt hitték, hogy muló rosszullétről van szó. Orvosért is szaladtak, aki igen gyorsan ott termelt a helyszínen s konstataálta, hogy Úrge Lajos halott, szívizélhűdés ölte meg. Úrge 41 éves volt, özvegyet és árva hagyott maga után. Temetése holnap lesz, melven bizonyára részt vesznek az összes makói cigányzenekarok.

Csütörtök este pont 18 órakor nagy jótékonycélu

tombola-

estély lesz a Koronában.

— **Helybeli ügyes, megbízható ügynök** keresetetik, aki jutalék mellett szép jóvedelemre tehet szert. Cim a kiadóban.

„Styria-Universal“
Kötőgépek

megmunkálnak finom és vastagszálú pamutot ugyanazon gépen

Árjegyzék ingyen. — Részletre is Styria-Kötőgépgyár, GRÁZ, III. Képviseleők kerestetnek.

Regény.

Egy világváros rejtelmei.

(37)

— Tehát tizenötezer forint közkereseli pénzük van, mondotta Szappanos Illés olyan lelki nyugalommal, mintha a „Mezítábas” jótékonycélu asztaltársaságánál elnökölt volna.

Felkérem az osztozkodó bizottságot, sziveskedjék a tizenötezer forintot harmincz elosztani és azonnal kifizetni. Két tagtársunk hiányzik, mint tudom bajba kerültek. Szegeden a lóvásáron elfogták őket, az ő részüket fele részben családjuknak kell elvinni, fele részben kiszabadításukra kell fordítani.

Az asztal mellől hárman felálltak, magukhoz vették a pénzt és egyik mellékasztalnál pontosan harmincz felé rakták a pénzt.

Ez a három ember az „elosztó bizottság” volt.

Szappanos Illés tovább beszélt.

— Hosszas fáradozásunknak végre kezdjük a gyümölcsét élvezni. Főrajzolónk Párisból olyan fotografáló készüléket hozott, mely a papírpénznek még a színét is vissza adja. A főgépész London bnn tökéletesbítette gépeit s így a legjobbakat remélhetjük. Sikerünk természetesen csak úgy lehet teljes, ha szorosán összetartunk és az akasztófa alatt sem áruljuk el egymást.

— Halál, halál az árulóra! kiáltott valamennyi egyhangulag.

— Titoktartás legyen a jelszó mindig! Én a magam részéről saját kezemmel fojtom azt meg, kit áruláson vag csak álnokságon is kapok. Üzletünk most kezd virágozni! A párisi fotografáló gép megvalósítja terveinket, álmainkat! Addig dolgozunk, addig tartjuk fenn társaságunkat, míg minegyikünknek egy millió forint vagyon van. Aztán elégetünk, megsemmisítünk mindent. Többre ne vágyjunk senki, koldusok voltunk, mikor munkához kezdtünk, a millió együtt lesz pá esztendő alatt, a ennyi elég az ember jólétéhez.

— Nem is kell több! Áruló az is, ki többre vágyik és megfojtjuk, leszurjuk azt, ki velünk nem tart.

Az „elosztó bizottság” sorba vitte minden tagnak a reá eső részt.

A két távollévő, bajbajutott tag részét az elnök gyúrte zsebre.

— Majd eljuttotam a családhoz, mondá egyikkedvűen.

— Most, phdig, folytatta Szappanos Illés a szót, van szerencsém a tisztelt társaságot holnapután vagyis csütörtök estére egy kis barátságos áldomásra meghívni. Laura, a mi kedves Bünkirálynénk különös figyelmembe ajánlotta gyönyörteljes palotáját. Azt üzente, hogy csütörtökön igen nagy meglepetést szerez nekünk, a főváros egyik nagyon előkelő és dús gazdag sarjának fiatal özvegyét mutatja be. Reményltem előjönnek és velem tartanak az urak?

Általános fejbölginatás és helyeslés követte az elnök szavait. (Folyt. köv.)

A Korona-depóban

a közeledő ünnepek alkalmával, a mai rossz pénzügyi viszonyokhoz mérten az alábbi olcsó árban árusítatnak:

- 1 liter finom Jamaikai rum pontosan kimérve 2.80 fill.
  - 1 liter Cuba Rum 1.40 fillér.
  - 1 liter finom kisüstön főtt törköly, valamint finom valódi szilvrium 2 korona.
  - 1 liter finom barackpálinka 3.20
- Továbbá különféle italok 1 kor. és 1 kor. 20 fill. üvegekben. Hegyi ó-bor, valamint szatymazi házi boraim literenként 1 koronáért kaphatók.

Lakadalmakra, valamint egyéb alkalomokra tetemesárengedmény.

Nincs többé gyomorfájás

A szabadalmazott

Kakukfűkeserű

házi, alig párszori használat után teljesen megszűntet mindenféle — még régi gyomorbajt is. Erősít, életet. A mámoros állapotot is megszünteti. Kellemeze miatt, még a nők, sőt a gyermekek is szívesen veszik be. Számítalan hálaíratbizonyítja jóságát! Kapható Makón,

Sándor Zsigmond

Szegedi utcai gyógytárban.
Ára: kis üveg 80 fill, nagy üveg 2 korona.
Vigyázzunk a védjegyre, mely a kupakon és dugón áll.

Boreladás.

Saját termésű tárnoki boraimat

árusítom, nyílt edényben literenként 60 fillérért. Hekioliter vételnél árkedvezmény adatik. Tisztelettel Kocsis Sándor, Hajnal-utca 2. sz.

Dr. Süsz Ferenc

nőorvos, Eötvös-utca (Kis-zsidó-utca) 5. sz. a. (az új zsidó templom mellett) lakik és rendel.
Telefon szám 145.

Iritz Sámuel özv. cég

ITALÁRJEGYZÉKE

különleges TELJESÉN TISZTA szeszmentes pálinkákról:

Valódi kék szilva literenként	2.— K
Valódi törköly	2.4k "
" 5 éves kajszin barack	3.— "
" 8 " " "	4.— "
" 10 " " "	5.— "
" 5 " " "	3.— "

A valódiságért a cég felelősségvállal.

Óvás!

Nem fele meg a valoságnak Kucses Károly cég azon közleménye mintha a Sack Rudolf féle tüköracél ekék csak ő nála kaphatók, mert ezeket gyári árban belehet szerezni. Glück Samu gépraktárában is.

Figyelmeztetés!

Egynehány b. rendelőim kérdésére van szerencsém a b. közönség tudomására hozni, hogy a téli hónapokon át is folyton ...

festek és tisztítok.

A t. közönség b. támogatását kérve vagyok teljes tisztelettel

Neumann Gusztáv,

kelmefestő és vegytisztító.

Eladó házak.

Kisoros-utca 1704. számú

sarok házamat,

mely boithelyiségnek igen alkalmas, továbbá a Kigyo-utca 2776. számú házamat szabadkézből eladom. Értekezni lehet Bökönyi Istvánnal, Új-utca 10. új sz.

Információk, inkassók, kétes követelések megváltása, tranzakciók, fizetésektelen cégek szanalása, egyezségek finanszírozása, moratoriumok kieszközölése és megállapodások létesítése a hitelezők meglátogatása kapcsán. LLOYD HITELVEDŐ EGYESÜLETE BUDAPEST, Andrássy-ut 24. Telefon 177-45, 42-43, 119-11. Sürgősnél: Lloydibus. -- Közbenjárók díjaztatnak.

Magyarszanád határán a csigai vasuti órház mellett kilenc és félhold szántó föld bármily növény alá egy, vagy több évre haszonbérbe kiado.

Értekezhetni Kecskeméti Károlynénál Makón, 2537. szám. alatt.

Gyermekeknek, lábbadozó betegeknek, vérszegényeknek, gyöngéknek, a legegészségesebb, a legtáplálóbb eledel a a friss tojássárgájával készített

KÉTSZERSÜLT.

Készíti

Lövenbach Benedek

kenyérgyara Makón.

Egyszeri próba fényesen bizonyít e hirdetés igaz volta mellett.

Boldog karácsonyi ünnepeket

kiván

B. Papp Antal.

Saját szerkezetű láncoskutat készítése felelős s (f f)

Gépek javítását, átalakítását a legmodernebb szerszámok segítségével a legpontosabban és legolcsóbb árban, kedvező fizetési feltételek mellett eszközöl:

Gulácsi János vasipartelepe és gazd. gépraktára Makó, Dessewffy-tér 31. szám. (Ludpiac.)
Telefonszám 50. Telefonszám 50.
347. Autogén hegesztés és vágás!

Uj kocsik nagy rakára és készítés

Vízvezeték kellek és szerelések

Meglepő ujdonság!

Facimbalom (Xilophon.)

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A facimbalom 15 különböző nagyságban összehangolt fadarabból áll és a mellékelt verőkkel (ugy mint a cimbalom) lesz játszva. Ára verőkkel, tokkal, mesés ajándékkal csak 6 korona

Wagner a „Hangszer- király“

országszerte elismert elsőrendű hangszeráruházában, Budapest, József-körut 15. z Fényképes árjegyzék ingyen. Óvás: Figyeljen a pontos címre

Nem szabad, dehogyszabad...

stb. kuplékat, népdalokat, katonai és cigányzenét élethűen játszani az eredeti „Eufon“ tölcsernékülű beszélőgép, mely legújabb dupla kottával csak 40 korona

WAGNER „Hangszer- király“

nál BUDAPEST, József-körut 15-I.

Használt kottákat becsereél. Nagy fényképes árjegyzék ingyen.

Megérkezett

1000 darab női füző, kitűnő minőség és legdivatosabb fazon, darabja

1 koronától 5 koronáig.

Alkalmi áruház.

A Kossuth-szoborral szemben.

Ez a „MUKI“ művész.

Szájharmonika dobbal.

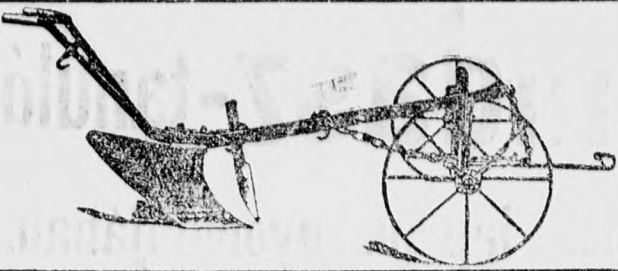
Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A dalokat a művész harmonikán játszik, a valódi bőrrrel ellátott dob pedig kíséretül szolgál. Ára tokkal és egy mesés ajándékkal együtt csak 4 korona

o Wagner a „Hangszer- Király“

országszerte elismert elsőrendű hangszeráruházában, Budapest, József-körut 15. Fényképes árjegyzék ingyen. — Óvás: Figyeljünk jól a pontos címre és a házszámra

Telefon-
szám:
126.

ÉRTESETÉS!

Van szerencsém a t. gazdaközönség b. tudomására hozni, hogy **gazdasági gépraktáramat**

a legújabb gazdasági gépekkel kibővítettem. Az őszi szántáshoz 1 teljes waggonrakomány hírneves Bächer-féle tükörcél kormány-nyal ellátott - mindenféle nagyságban - ekét szereztem be, ezen ekék kiválósága abban rejlik, hogy bármilyen nedves földben is nem ragadnak és igen csekély vonóerőt igényelnek, bárkinek is próbaszántásra rendelkezésére bocsájtom. Továbbá raktáron tartok mindennemű fogas és láncos boronákat, 6-8 és több vasu 428 kultivátorokat, tárcsás boronákat,

szecskavágó, répavágó, kukorica morzsolókat, és elsőrendű Ringeisen-féle tizedes mérlegeket.

Különös figyelmébe ajánlom a t. gazdaközönségnek a világhírű **Melichár-féle Unikum-Drill sorvető Imperátor műtrágya és magvető gépeket,**

melyek miután sorba vetnek és sorba trágyáznak, utólérhetetlen tökéletességükkel fogva ez ideig páratlanul állanak e téren és már is nagy keresletnek örvendenek. **Ujdonság!** Raktáron tartom az eddig még nek nem ismert és kitűnően bevált

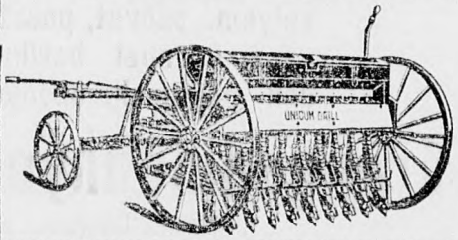
Johnston-féle kukoricaszár aratógépet.

Ennek előnyös és könnyű munkaképességét, valamint kezelését raktáramban bemutatom. Végül mindenféle gépek azonnali javítását - a legszolidabb áron elvállalom és jótállás mellett teljesítem. - **LEGUJABB! Léghűtéses (vzhűtésnélküli) MOTOR,** egyszerű, veszély nélküli, bárki által könnyen kezelhető.

A t. gazdaközönség becses pártfogását kérve továbbra is - tisztelettel:

Lipták Béla

mezőgazdasági gépraktára és javító műhelye Makó, Szt. János-ter 20. sz.

A valódi Kölni-víz makói főraktára.	
Csillag crème 1 korona	CSILLAG DROGUERIA Makó, Piactér, Kasznáriak. Gyógyáru raktár.
	Aether. Benzin. Glycerin. Vaseline. Kámfor. Sósav. Kénsav. Salétromsav. Szalmiáksó. Borax. Timsó. Panamagyökér. Dalmát rovarpor. Heyden-salicil (Deka 6 fill.
Csillag-powder 1 korona.	Tengeri só kilója 44 fillér. Angol szódavegytiszta kgr. 1'20 Kénmáz kilója 1 kor. 20 fillér. Csukamájolaj 1'20
	Bel- és külföldi különlegességek.
Csillag-szappan 70 fill. ingyen minta.	Nestle. Hydrama. Infantina. Pnespatone. Kufere. Bendo p és Van Houten Cacao. Gerbaud csokoládé. Tejucor.
	BOROLIN LYSOFORM PETROL szappan szesz és só 50 fill. 70 fill. és 1'40 hajszes 50 fillér. Kalodont. Kalogen. Thymol 50 fill. Odol 1'90 és 1'10. Odontin 1'20 Trex-fogpor. Diana sóborszesz és egyéb Diana készítmények.
Karácsonyi és ujévi ajándéknak alkalmas	
Manikúr és parfümcasettek, francia szappanok és parfümök. Manikúr-alkatrészek. Fésűk. Kéfé. Gillette borotváló készülék. Thea, rum- és likőressenciák. Háztartási cikkek, mosóporok 25 fillér. Vashall 25 fill.	
Irrigator 1 és fél literes első minőség 4 korona.	
ŐSZ HAJ fiatal színének visszaadására hajfijító 1 és 2 kor. Hajhullás elleni szer 1 és 2 korona. FOG- és szájpótlásra szájvíz 70 fill. fogpaszta 50 fill.	
Dralle illusio: Ibolya. Gyöngyvirág. Orgona. Rózsa. Narcis. Orchidea. Szegfű. Heliotrop. Astra.	

LEGUJABB

lábbalhajtós morzsoló, répavágó, szecskavágó, ujjonnan hitelesített **MÉRLEGEK** és **SULYOK**, éneklő gépek, legújabb hanglemezek és ezek alkatrészei, Central Bobbin és csolnakos **Varrógépek** legelőnyösebb beszerzési forrása

Glück Samu cégnél Makón.

A hölgyközönség figyelmébe!

Őszi és téli divat ujdonságok, női és leány felöltők, bársony és plüss kabátok, szőrmével bélelt rövid és hosszú kabátok, kész **kosztüm** különlegességek, elegáns utcai és fogadó ponyolák, női aljak, bluzok, alsók, szörme boák és muifok, leány ruhák, női és gyermek **MAKÓ.** hěrneműek **FÖTÉR.**

Király Lajos áruházában

legjutányosabban szerezhetők be.

Csak ujévig! **Ritka alkalom!**

Van szerencsém tudatni, hogy társam: **Kocsis ur,** barátságos megegyezés folytán, kilépett üzletümből s az eddig **Kocsis és Skopál** cég alatti üzletet ezentul saját cégem alatt egyedül én vezetem.

Ajánlható cikkeim: Villamos csillárok, asztali-, fali-, függő-petróleumiámpák, étkező-, kávé- és teas készletek, mosdó-készletek, alpacka- és diszmu-áruk, valamint egyéb itt fel nem sorolt áruimnak eddigi, elismert olcsó árait

mélyen leszállítottam s ujévig mindenki mesés olcsón vásárolhat üzletemben.

Lakodalmi ajándékok eddig nem létezett választékában olcsón. Mivel ezen árszállítás csak ujévig tart, saját érdekében áll mindenkinek, hogy ezen kedvező alkalmat kihasználja.

Szíves támogatást kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Makó, Fötér (Böhm-ház). Skopál Ödön,
üveg- és porcelán kereskedő.

Legujabb! Ha hegedülni óhajt megtanulni, rendelje meg a tisztán kidolgozva, remek hangu, domboru hegedüt tokkal, 16 drb. felszereléssel és mesés ajándékkal együtt csak 12 koronáért

Wagner a „Hangszer-Király” Országszerte elismert elsőrendű hangszeráruházában, Budapest, József-körut 15. Fényképes árjegyzék ingyen.

Óvás: Figyeljen jól a pontos címre és házszámra.